№ 36
შაბათი, 18 თებერვალი 1895

1877—1895

ივერია

№ 36
შაბათი, 18 თებერვალი 1895

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ—16 კაპ. მეოთხეზედ—8 კაპ.

ბიბლიოთეკა
ეროვნული

ფასი ერთ ნომერი—ერთი შაური.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

გაზეთის ფასი:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

ეკ. ანასტასია ბაადურის ასული ხერხეულიძისა, მარიამ გრიგოლის ასული ალექსი-მესხიევისა, „ეკ. ეკატერინე იაკინთეს ასული ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, ნინო იაკინთეს ასული სვიმონოვიჩისა და ნინო სარდიონის ასული მალალოვისა „აუწყებენ-რა ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებასა **ძმისა ქეთევან დიმიტრის ასულის ჯაბაკურიან-ორბელიანისასა** სთხოვენ მობრძანდნენ გარდაცვალებულის დასაფლავებაზედ ორშაბათს, 20 თებერვალს, ანჩისხატის ეკლესიაში, $9^1/_2$ საათზედ. პანაშვიდი შაბათს და კვირას, დილის 1 სთ. და საღამოს $7^1/_2$ საათზედ კუკიის მიხეილის ქუჩა, სახლი № 122. (2—1008—1)

მეორმოცე დღეს გარდაცვალებისა სტატსკი სოვეტნიკის ქვრივისა **ელისაბედ ზერასიმეს ასულის სულხანიშვილისა** კვირას, 19 თებერვალს, გარდახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი დედა-ღვთის ეკკლესიაში, მიხეილის ქუჩაზედ, რეალურ სასწავლებლის პირდაპირ. ძე გარდაცვალებულისა **მიხეილ** ტ დანი უკანასკნელისა ენეინა **ანასტასია იესეს ასული ჩოლაყაშვილისა** აუწყებენ-რა ნათესავთა და ნაცნობთა, სთხოვენ მათ პატივ-სცენ და დაესწრნენ წირვა-პანაშვიდს.

დასაწყისი წირვისა დილის 10 და პანაშვიდი—11 საათზედ. (1—1004—1)

წლიური საზოგადო კრება.

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ წევრთა, თანახმად საზოგადოების წესდების 11 §-სა, დანიშნულია 19 თებერვალს, დილის 11-ს საათზედ, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში.

კრებამ უნდა განიხილოს შემდეგი საგნები:

1) წლიური ანგარიში საზოგადოების მოქმედებისა 1 ენკენისთვიდგან 1893 წლ. 1 ენკენისთვემდე 1894 წ.

3) სავარაუდო აღრიცხვა შემოსავალ-გასავლისა 1 ენკენისთვიდგან 1894 წ. 1 იანვრამდე 1895 წ. და თვლის 1895 წლისა.

4) მოხსენება გამგეობისა თავ. ივ. გ. მაჩაბლის მიერ საზოგადოების სახელზედ ბანკში შეტანილის ბროსეს 3%-

ᲣᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲙᲔᲗᲘᲚᲨᲝᲑᲘᲚᲘ ᲬᲝᲛᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲣᲤᲐᲠᲩᲘᲜᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲘᲡᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲔᲚᲘᲡᲗᲘᲡ. ᲩᲕᲔᲜ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲝᲕᲣᲓᲒᲔᲑᲘᲗᲝᲗ ᲘᲛ ᲛᲘᲖᲔᲖᲔᲑᲘᲡ ᲩᲐᲛᲝᲗᲕᲚᲘᲡ, ᲠᲐ ᲐᲘᲫᲣᲚᲔᲑᲗ ᲛᲐᲗ ᲛᲐᲛᲐ-ᲞᲐᲞᲐᲗᲐᲒᲐᲜ ᲡᲘᲡᲮᲚᲘᲡ ᲥᲕᲠᲘᲗ ᲛᲝᲛᲬᲝᲤᲣᲚᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲘᲓᲠᲝᲡ ᲒᲐᲡᲣᲤᲓᲒᲘᲡ, — ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲘᲡ ᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲘᲡᲗᲝᲗ, ᲠᲝᲛ ᲘᲡᲘᲜᲘᲡ ᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲘᲡᲗᲝᲗ ᲓᲐᲚᲔᲚᲘᲐᲜ ᲔᲚᲔᲕᲘᲐᲜ ᲮᲝᲚᲛᲘ ᲛᲐᲛᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲭᲘᲥᲓᲘᲐᲜ. ᲐᲘ, ᲐᲘ ᲛᲐᲛᲣᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲘᲯ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲗᲝ ᲘᲡᲘ, ᲠᲝᲛ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲮᲐᲚᲮᲡ ᲛᲘᲒᲐᲬᲘᲓᲝᲗᲝ ᲘᲒᲘ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲛᲝᲑᲐᲜᲘᲛᲘᲠᲗᲡᲗ, ᲩᲕᲔᲜᲘᲗ ᲑᲔᲕᲠᲘᲐ, ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲘᲛᲓᲔᲣᲠᲘ ᲓᲐ ᲛᲐᲛᲣᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ. ᲧᲕᲔᲚᲐᲛ ᲘᲪᲘᲗ ᲘᲡ ᲡᲘᲣᲒᲐᲠᲔᲣᲚᲘ ᲛᲐᲛᲣᲚᲘᲡᲐ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲗᲐᲕᲐᲓ - ᲐᲨᲔᲜᲣᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲚᲔᲯᲘᲡ-ᲙᲐᲪᲝᲑᲘᲡ ᲒᲣᲚᲨᲘ ᲓᲠᲛᲐᲓ ᲩᲐᲜᲔᲠᲒᲘᲚᲘᲐ.

ᲧᲕᲔᲚᲐᲛ ᲕᲘᲪᲘᲗ, ᲠᲐ ᲠᲘᲒᲐᲓ ᲡᲪᲓᲔᲚᲝᲑᲡ ᲮᲝᲚᲛᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲔᲠᲘᲡ ᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲘᲓᲐᲜ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲓᲐᲛᲣᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ. ᲐᲘ, ᲐᲘ ᲡᲘᲣᲒᲐᲠᲔᲣᲚᲘᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲣᲠᲕᲘᲚᲘᲗ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲗᲝ ᲩᲕᲔᲜ ᲘᲜᲢᲔᲚᲔᲥᲢᲣᲐᲚᲘᲡᲘᲤᲘᲪᲘᲐᲡ, ᲔᲡ. ᲘᲗ. ᲘᲛᲘᲗ, ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲔᲡᲘᲛᲝᲜ ᲡᲐᲔᲠᲗᲝ, ᲡᲐᲔᲠᲝ ᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲔᲑᲘ, ᲕᲘᲜᲪ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲒᲐᲠᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲕᲘᲗᲘᲡᲝᲗ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲘᲜᲢᲔᲚᲔᲥᲢᲣᲐᲚᲘᲡ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲚᲘ ᲕᲐᲠᲐᲛᲘᲐ. ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲓᲠᲝ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲒᲐᲜᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲕᲐᲠᲐᲛᲘᲐ. ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜ ᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲒᲘ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲡᲬᲝᲠᲔᲓ - ᲐᲨᲔᲜᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲗᲐᲜ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲚᲘᲐ.

ᲡᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲬᲝᲤᲣᲚᲘᲡ ᲡᲘᲛᲬᲘᲠᲔ ᲓᲐ ᲡᲘᲣᲒᲐᲠᲔᲣᲚᲘᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲣᲠᲕᲘᲚᲘᲗ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲗᲝ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲘᲜᲢᲔᲚᲔᲥᲢᲣᲐᲚᲘᲡᲘᲤᲘᲪᲘᲐ, ᲔᲡ. Ი. ᲘᲛᲘᲗ, ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲔᲡᲘᲛᲝᲜ ᲡᲐᲔᲠᲗᲝ, ᲡᲐᲔᲠᲝ ᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲔᲑᲘ, ᲕᲘᲜᲪ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲘ, ᲛᲔ ᲒᲘ ᲒᲐᲒᲝᲜᲘᲚᲘ ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡ ᲡᲘᲛᲬᲘᲠᲔᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲣᲛᲘᲛᲬᲘ-ᲬᲣᲚᲝᲗᲝ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲕᲐᲠᲐᲛᲘᲐ. ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜ ᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲒᲘ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲡᲬᲝᲠᲔᲓ ᲐᲨᲔᲜᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲗᲐᲜ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲚᲘᲐ ᲝᲠᲘᲡ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲚᲝᲑᲐᲨᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲐᲠᲐ ᲙᲛᲐᲠᲐ. ᲐᲛ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝ, ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲝᲜᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲛᲘᲯᲓᲔᲑᲐ. ᲡᲐᲝᲪᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲝᲛᲯᲐᲚᲐᲥᲝ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲣᲤᲣᲫᲕᲔᲑᲣᲚᲘ, ᲗᲕᲘᲗ ᲓᲔᲓᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲕᲥᲕᲡ ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲑᲐᲗᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲕᲐᲠᲐᲛᲘᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲐᲠᲐ ᲙᲛᲐᲠᲐ. ᲐᲛ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝ, ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲝᲜᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲛᲘᲯᲓᲔᲑᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲐᲠᲐ ᲙᲛᲐᲠᲐ. ᲐᲛ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝ, ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲝᲜᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲛᲘᲯᲓᲔᲑᲐ. ᲡᲐᲝᲪᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲝᲛᲯᲐᲚᲐᲥᲝ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲣᲤᲣᲫᲕᲔᲑᲣᲚᲘ, ᲗᲕᲘᲗ ᲓᲔᲓᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲕᲥᲕᲡ ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲑᲐᲗᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲣᲒᲐᲠᲘ ᲓᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲕᲐᲠᲐᲛᲘ

იყიდებოდეს— მაშინ გლეხი როგორ უნდა გაუძღვეს ოჯახის ყოველ დღიურს მოთხოვნილებას?... როდემდის უნდა ვემორჩილოთ სენაკში მყოფთა და მონაგრდეთა თავ-გასულ ბერძნების ნებასა და ჯიბეს?... სწორედ რომ საკვალილია ეს მოვლენა. ამ ვაკბატონებმა დასცეს მთელს სამეგრელოში სიმინდის მაზანდა. სამეგრელოს დაბა-სოფლებში იმათ ყოველგან აგენტები ჰყავთ დარიგებული და სარგებლობენ-რა ხალხის ხელმოკლეობით, ყიდულობენ სიმინდს ისე, როგორც მათ ჰნებავთ... დრაა, დრა, ვისიც ჯერ არს, განსაკუთრებითი ყურადღება მიაქციოს სენაკელ თავგასულ ბერძნების მოქმედებას, თორემ ხალხი უკვე დრტვინავს.

ტრიფონ კალანდარიშვილი.

სოხუმი. წელს აქაურ სცენის მოყვარულთ მეორეჯერ გამართეს წარმოდგენა. ათს ამ თვეს წარმოადგინეს ქალაქის კლუბის დარბაზში კომედია სამს მოქმედებად და ხუთ სურათად „ᲙᲐᲞᲘᲜᲘᲡ ᲪᲣᲚᲔᲚᲘᲢᲣᲠᲝᲑᲐ“ თხზულება მოლიერ ისა, ორგზანი თ. აკაკი წერეთლისა. ამ წარმოდგენის სრული შემოსავალი დანიშნული იყო აქაურისავე სცენის მოსაწყობად. ამ წარმოდგენას საზოგადოება ბლომად დაესწრო, კლუბის დარბაზი მთლად გაჭედილი იყო. წარმოდგენამ საზოგადოდ ძლიერ მხიარულად ჩაიარა, მოთამაშეებს ფინანდელ-ზედ უფრო სიყოჩაღე და გაბედულობა ეტყობოდათ, განსაკუთრებით ნამდვილის არტისტურის ხელოვნებით ჩაატარა ბ-ნმა ს. ფრანგულიანცმა „სკაპენის“ ძნელი როლი. აგრეთვე მოხდენილად და რიგიანად ითამაშეს თავიანთი როლები ქ-ნმა ალაშიძისამ და თოფურიასამ, რომლებიც საზოგადოებამ თანაგრძნობისა და პატივის ცემის ნიშნად მშვენიერის თაიგულებით დაჯილდოა.

წარმოდგენის დასასრულს საზოგადოების თხოვნით ბ-ნმა ა. ჯაღელმა და მ. გვაზავამ რამდენიმე ლექსი წაიკითხეს.

ამ მარხვაშიაც ჰსურთ გაჰმართონ წარმოდგენა სხვა-და-სხვა საზეო-მოქმედო აზრით, მაგალითად „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისათვის“, „სალიტერატურო ფონდისათვის,“ „სახალხო სამკითხველოსათვის და სხვ.“

ამ წარმოდგენას დიდი დახმარება აღმოუჩინა კნეინა გ. ზარვაშიძისამ, რომელიც დიდის მადლობის ღირსი არის და იმედია შემდეგშიაც არ მოგვაკლებს საზოგადო საქმის თანაგრძნობას.

ბახველი.

თელავი, 9-ს თებერვალს. ძლივს ოიგონა თელავმა თავის ერთად-ერთი დედათა სასწავლებელი. 9 იანვარს თელაველებმა ამ სასწავლებლის სასარგებლოდ გაჰმართა „სალხინო ნადიმი“ რომლიდგანაც 400 მანეთი შემოვიდა. მადლობის ღირსია ადგილობრივის მაზრის უფროსის მეუღლე ქ-ნი განსეგიჩისა, რომელმაც ამ ნადიმის გამართვა ითავა და ისინიც, ვინც ამ საქმეს შემწეობა აღმოუჩინა.

ამ ნადიმს დაესწრნენ თითქმის ყველა მოსწავლეთა მშობლნი და მრავალი გარეშენი, ასე რომ სიღნაღის მაზრიდგანაც იყვნენ. რადგანაც თელავის დედათა წმ. ნინოს სასწავლებელში სწავლობენ მცხოვრებელთა ყველა წოდების შვილები და რადგანაც „სალხინო ნადიმი“ საქმელ-მოქმედო აზრით იყო გამართული, ვგონებ, არავისთვის საკვირველი არ უნდა ყოფილიყო, თუ ნადიმზედ შეჰხვდებოდნენ სხვა-და-სხვა წოდებათა წარმომადგენელთა. სამართალი მოითხოვდა, რომ ყველა მოსწავლეთა მშობლებს თვისი წვლილი შეეტანათ ამ საქველმოქმედო საქმეში და თუ ასე არ მოიქცეოდა რომელიმე მშობელი, ღირსი იქნებოდა საყვედურისა. ჩვენდა სამწუხაროდ ეს არ მოხდა. გამოჩნდნენ იმისთანანი, რომელთაც იუკადრისეს არეულს საზოგადოებაში ყოფნა.

საკვირველია, რომ აგერ მეცხრამეტე საუკუნე გადის და ჩვენი „თოთქარიძის დარეჯნები“ ვერ შეეგიგდნენ აქნობამდის ადამიანობას. ამათთვის ამ საუკუნის ქედგება გაუგებარი არ გეგონოთ, მკითხველო. არა და არა. როცა საჭიროა იმითის პირადის სარგებლობისათვის მეევრმეტე-ეველებით ჰქადაგებენ საყოველთაო ერთობას, დაბალთა ამაღლებას და მზაკვრელთა შელაგმვას, მაგრამ, როგორცა სჩანს, სიტყვასა და საქმეს შუა დიდი და დიდი მზღვარი ყოფილა.

ი.

ᲜᲐᲬᲧᲔᲢᲘ.

ნუ ამბობ, თუნდ იყო
ცხრა-თავა ბაბა-ბაბე ლეკი,
ნუ იტყვი: ის რას დამიკლებს,—
მე კარგ მძღარა მძღეკია!
გახსოვდეს: კოკბსა ბაზიას
დიდა ზღვა დაულევია,
„ლეკის სე ცამდის ასუფი,
ᲬᲐᲜᲬᲙᲚᲔᲑᲐᲡ ᲬᲣᲛᲔᲕᲘᲐ“!..

დ. მაჩხანელი.

---

† ᲜᲘᲙᲐᲠᲝᲚᲝᲒᲘ.

გუშინ დეკემბრის გვაცნობეს ერთი სამწუხარო ამბავი. პრინცი აშილ მურატი გარდაცვლილა.

განსვენებული მურატი შვილისშვილი იყო ნეაპოლიტანის მეფის იოაჰიმ მურატისა, რომელსაც ცოლად ჰყავდა ნაპოლეონ პირველის და—კაროლინა, ბებია ახლად გარდაცვალებულის პრინცისა. ოც-და ხუთი წელიწადზე მეტია, რაც პრინცმა მურატმა ცოლად შეირთო სამეგრელოს უკანასკნელის მთავრის დავით დადიანის ასული სალომე.

პრინცს დარჩა სამი შვილი. ორი ვაჟი და ერთი ქალი. პირველი ვაჟი ოც-და-სამის წლის ლუსიენი დიდი ხანი არ არის, რაც პარიზიდგან ჩამოვიდა და ამ ხანად ზუგდიდში იმყოფება. მეორე ვაჟი ოც-და-ერთის წლისა, ნაპოლეონი, საფრანგეთის სამხედრო სამსახურშია ოფიცრის ჩინით და სულ უმცროსი ქალი-კი თექვსმეტის წლისა ანტუანეტა ზუგდიდში არის დედასთან.

იმპერიის გუკმეების შემდეგ პრინცი მურატი სრულიად განშორდა თავისს სამშობლო საფრანგეთს და დაბინავდა ჩვენს ქვეყანაში თავისს ცოლის მამულში სპეკერელოს.

პრინცი, როგორც შეგებული ევრიპიელი გულ-მოდგინედ შეუდგა სოფლის მეურნეობას.

გამოიწერა საფრანგეთიდგან სხვა-და-სხვა გვარი ვაზი და ამავე დროს ჩვენში, თითქმის, სრულიად გადაშენებული ოჯალეშის ვაზი ხელ-ახლად მოაშენა, რომლიდგანაც საუკეთესო ღვინოს აყენებდა. გარდა ამისა შეისწავლა ქართული და მეგრული ლაპარაკი და როგორც თითონ ისე შვილებსაც ასწავლა ქართული ენა.

განსვენებული პრინცი ჯერ ორმოც და-ათის წლისაც არ იყო.

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ.

წელს სუბსიდია დაენიშნა შემდეგს რუსულს გაზეთებს: „ᲕᲘᲚᲘᲠᲔᲡᲙᲘ ᲕᲔᲡᲢᲜᲘᲙᲘ“-ᲡᲗᲕᲘᲡ—6000 მან., „ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲡᲙᲘ ᲓᲦᲔᲕᲜᲘᲙᲘ“-ᲡᲗᲕᲘᲡ—5000 მან.,,, „ᲙᲐᲕᲙᲐᲖᲘᲡ“-ᲡᲗᲕᲘᲡ—4000 მან. და „ᲖᲐᲠᲔᲑᲘᲙᲐᲚᲡᲙᲘ ᲝᲑᲚᲐᲡᲢᲜᲘ ᲕᲔᲓᲝᲛᲝᲡᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“—1500 მან.

როდესაც ვარშავის გენერალ-გუბერნატორად ვ. ი. გურკოს მაგიერ გრაფი შუვალოვი დაინიშნა, პოლონური სამხედრო-გარეთნის ეურნალ გაზეთები გაიძახოდნენ, ამიერიდგან პოლონელთა საქმეები უკედ წავიო, პოლონელთა ცხოვრებაში „ახალი კურსი“ დამყარდებაო. ახლა-კი იგივე გაზეთები სწერენ—მოვტყუვდითო, როგორც სჩანს არც გრაფ შუვალოვისაგან უნდა მოგველოდეთ რასმეო; გურკოსა და შუვალოვის განზრახვათა შორის არავითარი განსხვავება არ არისო.

პეტერბურგის ზოგიერთს მაზრებში, გლეხთა საზოგადოებებს განჩინება დაუდგენიათ, რომლისა ძალითაც ჯარიმა გადახდება ყველა იმ მშობლებს, რომელნიც თავისს შვილებს სკოლებში არა ჰგზავნიან.

ხერსონის გუბერნიის ერთის მაზრის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი თხოვნით მიიქცა მაზრის თავად-აზნაურებთან—შემოიტანეთ დარჩენილი გარდასახადო. აგერ ათი წელაწადია თურმე თავად-აზნაურებზედ გაწერილი ფული არ შემოდის საგუბერნიო კასსაში; დეპუტატთა საკრებულო კანცელარიაში მოსამსახურეთ კარგა ხანია ჯამაგირი არ მიღებიათ; ბანკში დაგირავებული სათავად-აზნაურო სახლი ლამის გაიყიდოს, რადგან პროცენტების გადახდა ვერ მოუხერხებიათ; შარშან ზაფხულს სახლი შეუკეთებიათ, მაგრამ მოიჯარადრისთვის მისაცემი ფული ჯერაც ვერ გადაუხდიათ.

ᲛᲪᲘᲠᲔ ᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲜᲐ.

„ივერიის“ 25 №-ში, ახალ აბმავთა შორის, დაბეჭდილია კორესპონდენცია „სამეგრელოდგან“ ლუკა ხუნწარაისი იმის შესახებ, რომ სამეგრელოში ქურდობა სრულიად აღარ არისო. ბ-ნს ხუნწარაისს სრულიად არ ვეთანხმებით. „ჩვენი ერთად-ერთი სალაპარაკო,—ავტორი იწერება,—ქურდობა გახლდათ, მაგრამ მაღლობა ღმერთსა, ქურდობისაგან მოსვენებული ვართ“-ო. მისს პირს შაქარი, მაგრამ უნდა ვსთქვათ, რომ ეს წერილი სიმართლეს მოკლებულია.

ქურდობა და ავაკაცობა საზოგადოდ ყველგან არის და ამ სამარცხვინო ხელობას არც სამეგრელოა ჯერჯერობით მოკლებული. პარ-იქით, ამ ბოლოს დროს ქურდობა სამეგრელოში თითქმის ყოველ-დღიურ მოვლენად გარდაიქცა. ამისი უმთავრესი მიზეზი, რასაკვირველია, გახლავთ, სხვათა შორის, უკიდურესი ეკონომიური მდგომარეობა ხალხისა და მისი გაუნათლებლობა. მხოლოდ ამათის გაუმჯობესებით შეიძლება შეიცვალოს ჩვენის ცხოვრების სახეც.

ტრიფონ კალანდარიშვილი.

ᲒᲐᲤᲠᲗᲮᲘᲚᲔᲑᲐ

კავკასიის საბარეშუმო სადგურის მმართველისაგან მივიღეთ ჩვენ სია იმ აბრეშუმის ჭიის თესლის პატრონებისა, რომელთაც შარშან ამიერ კავკასიაში შემოუტანიათ გასასყიდად. ზემოხსენებულს სადგურს გაუსინჯავს ის თესლი და აღმოუჩენია შემდეგი ფარშმბი:

1) პაპიღიდა იანნაკაკიდისა: 40 ნიმუში გაისინჯა; მხოლოდ ორში აღმოჩნდა პებრინი.

2) ძაბთა ივაშ-ოღლებისა: 54 ნიმუში საღი აღმოჩნდა და 7-კი პებრინიანი.

3) ალექსანდრე ივაშ-ოღლისა: 10 ნიმუშში პებრინი არ აღმოჩნდა.

4) არისტოტელ ივაშ-ოღლი: ნახულია 20 ნიმუში, პებრინიანი არ აღმოჩნდა.

5) თეოლოგ ადამისა: 11-ში აღმოჩნდა პებრინი; 19-ში კი არა.

6) დემოსთენ პინაჩისა: 7-ში აღმოჩნდა პებრინი; 43-ში კი არა.

7) არისტოტელ ლასკარიდისა: 8-ში აღმოჩნდა პებრინი; 22-ში-კი არა.

8) სპირობანკას: 2 ნიმუში პებრინიანი 8-კი არა.

9) მუსელიმი-ოღლი: ისევ როგორც ზევით.

10) სპირო პოპანდოპულოსი: 300 გასინჯული ყუთი სულ პებრინიანი აღმოჩნდა, უვარგისია.

11) ზენონ ოღანიანისა: 15 ყუთი პებრინიანია; 110-კი არა.

12) ვასილაკი ეღასიღსი: 200 გასინჯული ყუთი სულ პებრინიანი, ესეც მთლად უვარგისია სახმარად.

13) სპირო პოპანდოპულოსი: 39 ყუთში პებრინი აღმოჩნდა და 21-ში კი არა.

14) დიმიტრი ვასილიუ: არც ერთს გასინჯულს ნიმუშში პებრინი არ აღმოჩნდა.

15) ტიტოს ცალის: პებრინი არც ერთში არ აღმოჩნდა.

16) ქრისტე ლიაკაკიდე: პებრინი არ აღმოჩნდა.

17) ბერანცე: არ აღმოჩნდა.

18) ხარლამპ ვორიდესი: 19 ყუთში პებრინი აღმოჩნდა; 932-ში-კი არა.

19) ოდოპასიანი: უვარგისი აღმოჩნდა.

20) სტეპანოს პინაჩის: არ აღმოჩნდა პებრინი.

21) აპოსტოლ მუსელიმ-ოღლი: პებრინი არ აღმოჩნდა.

22) გენტრანისა: არ აღმოჩნდა.

23) მარენისა: არ აღმოჩნდა.

24) ერთი ნიმუშია გასინჯული; არ აღმოჩნდა.

25) მოირუდისა: არ აღმოჩნდა.

26) ბერტერ: უვარგისად უნდა ჩაითვალოს, რადგან თესლმა ჭია არ გამოიყვანა.

27) ლაპაჯანისა: 11 ყუთში აღმოჩნდა პებრინი; 64-ში-კი არა.

28) პერიკლ სეკიმ-ოღლი: 4 ყუთში აღმოჩნდა და 6-ში-კი არა.

29) არისტოპულოსი: 3 ყუთში აღმოჩნდა და 5-ში-კი არა.

30) თეოლოკიდე: 1 ყუთში აღმოჩნდა პებრინი; 10-ში-კი არა.

31) კავუნიდეს: 1 ყუთში პებრინი აღმოჩნდა და 9-ში-კი არა.

32) იერემიას ლუკას: 5 ყუთი გაისინჯა; არც ერთში არ აღმოჩნდა პებრინი.

33) კოსტანტინიდეს: ნიმუშად გასინჯეს 10 ყუთი და ამ ათში მარტო სამს ყუთში აღმოჩნდა პებრინი.

34) კ. გ. ბინაჩის: პებრინი არ აღმოჩენილა.

35) დემოსთენ ბინაჩის: გასინჯეს 30 ნიმუში. 7-ში პებრინი აღმოჩნდა, დანარჩენს 23-ში-კი არ აღმოჩენილა.

36) კაბუნიდეს ასიმაადა: გასინჯეს 15 ნიმუში. ერთს ყუთში აღმოჩნდა პებრინი დანარჩენს 14-ში-კი არა.

37) ეიგანისა: გასინჯეს 5 ყუთი და 4 ყუთში პებრინი აღმოაჩინეს.

38) ანაკა. პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

39) მიგარტან მარკანანი: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

40) ანრაკასმანი: ერთი ყუთი გასინჯეს და პებრინი აღმოაჩინეს.

41) ანტონ ქანანასა: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

42) ოჰანეზ დერვიშანი: გასინჯეს ორი ნიმუში, პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

43) ზენოფ ოღანიანი: ერთი ნიმუში გასინჯეს და პებრინი აღმოაჩინეს.

44) ჯრთინ ჯამბიანი: ერთი ნიმუში გასინჯეს. პებრინი არ აღმოჩენილა.

45 ლაპადეანი: 2 ნიმუში გასინჯეს. პებრინი არ აღმოჩენილა.

46) ტოოდორიდეს. ერთი ნიმუში ნახეს და პებრინი აღმოაჩინეს.

47) შახმაშიანი. პებრინი არ აღმოჩენილა.

48) კიპრიან ევტისხიდი. პებრინი არ უნახავთ.

49) კირკოზ კალპაკიანი. ორი ნიმუში გასინჯეს. ერთში პებრინი აღმოჩნდა.

50) კარაკინ სურენგიანი. ორი ყუთი გასინჯეს. ერთში პებრინი აღმოჩნდა.

51) პასხალიდი. პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

52) დიმიტრი კირსილის. პებრინი არ აღმოჩენილა.

53) ლეონიდ ეკონომიდეს. ერთი ნიმუში გასინჯეს და პებრინი აღმოჩნდა.

54) ლეონიდ კალიდის. პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

55) ხეკიმ-ოღლი პერიკლი არისტოპულოს. ერთი ყუთი გასინჯეს და პებრინი აღმოაჩინეს.

56) ვ. კ. ტრეპენსი. პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

57) დემოსთენ არისტოპულოს: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

58) ალი-რისა-ეფენდი: პებრინი არ უნახავთ.

59) სტეფანოს პანაჩი: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

60) მივრან-ლატუფიანი: პებრინი არ უნახავთ.

61) კირკოზ კარატსანიან: პებრინი არ უნახავთ.

62) დემოსათენ პანამის: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

63) პაულოს პამპულის: პებრინი არ უნახავთ.

64) ოდა პასიან: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

65) სტავროს კაბუნიდეს: ერთი ყუთი გასინჯეს და პებრინი აღმოჩნდა.

66) ცეზარ კურტესი: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

67) კუზენი: 4 ყუთი გასინჯეს, პებრინი არ უნახავთ.

68) გალფარ და პერიე: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

69) მაგრან ხანძიანი: ორი ყუთი გასინჯეს. ორთავე საღი გამოდგა.

70) ვ:სილაკი-ელასნადის: 2 ყუთი გასინჯეს და პებრინი აღმოჩნდა.

71) დემირძიგიანი: ერთი ყუთი გასინჯეს და პებრინი ნახეს.

72) აკოფ ჩანაკიანცი: პებრინი არ უნახავთ.

73) მანოლაკის ბაკიანი: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

74) დემძიანი: პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

75) პაპიდი და იანნაკაკიდე: ერთი ყუთი გასინჯეს და იმაშიაც პებრინი აღმოჩნდა.

76) ლეონიდ ეკონომიდის; პებრინი არ აღმოუჩენიათ.

„ᲒᲐᲚᲘᲐᲡ“ ᲡᲐᲞᲐᲡᲣᲮᲝᲓ.

„ივერიის“ 26 №-ში დასტამბულია წერილი ბ. „გალიასი“ დ. ლანჩხუთის შესახებ, რომლითაც ავტორი გვისაყვედურებს აქაურებს: „ჟურნალ-გაზეთებს არ იწერენ, მაშინ როდესაც წინა წლებში იწერდნენო.“

ეს, რასაკვირველია, საყურადღებო და საგულისხმო შენიშვნა არის ჩვენთვის, რადგან წინსვლის მაგიერ კიბოსავით უკან მივდივართ თურმე!.. ეს ხომ დაღუპვის ნიშანია... მაგრამ —უფროდ ბ. „გალიას“ ვებრალებით —იქვე მტერზედ მიგვითითებს: ჰკა მგასაო!.. მერე, ვინ გვინიათ, ბატონებო, ასეთი მტერი?—ლანჩხუთისავე უფასო სამკითხველო. ამას თვითონ ბ. „გალია“ გვეუბნება. „რისთვის დაანებეს ყველა ამას (ჟურნალ-გაზეთებს) თავი აქაურებმაო“, კითხულობს ის?, „მისი მიზეზი, რასაკვირველია, სამკითხველო არის, რომლის მიზეზით ჟურნალ-გაზეთების გამოწერას თავი დაანებეს და მარტო ადლისა და ჩოთქის (იქნება „ბარისა“ და „თოხის“ თქმა უნდა ავტორს) ხმარების მეტს არაფერს არ აკეთებენო.“

საბუთიც თან მოჰყვება ბ. „გალიას“ ასეთს მოსაზრებას: „აქაურ (ლანჩხუთელ) ვაჭარს რომ ჰკითხოთ, გაზეთს რატომ არ იწერ,—გიპასუხებთ: „აი, აგერა მაქვს მუქთი სამკითხველო, რომელშიაც გროში არ დამეხარჯება, ისე წავიკითხავ“ო.

მერე, როგორ მოგწონთ, ბატონებო, ვაჭრის ასეთი პასუხი? ჩემის აზრით ბ. „გალიას“ საყვედურზედ ბევრად უფრო საბუთიანია, მაგრამ ჩვენ იმისს გარჩევაში არ შევდიეართ. ჩვენ ვვსურდ- მხოლოდ გაგვეგო, თუ როგორ გადიქცა სამკითხველო სიკეთის-წილ სასვიდ მოტანად?—პასუხიც ბ. „გალიას“ შეუყოფლად შედეგი მივიღეთ:

სამკითხველოს გაუადვილებია, გაუიაფებია მსურველთათვის ჟურნალ-გაზეთების მოპოება.

წინად თუ 2—3 ნომერს „ივერიას“ იწერდნენ კერძო პირები, დღეს 4 ქართული ჟურნალ-გაზეთი მოგვდის: „მოამბე“, „ივერია“, „მწყემსი“ და „კვალი“, და სამი რუსული: „ნოვ. ობზრ.“ „რუს. ვედ.“ და „კავკაზი“. ამ ჟურნალ-გაზეთებით ყველა ჰსარგებლობს, იმათხელშია, როგორც უნდა ისე მოიხმარეგენ.

ნუ თუ რედაქციებისათვის სწუხს ბ. „გალია“?

მაგრამ—არა. ის ამბობს:

„აგერ ორი წელიწადია, რაც სამკითხველოა დაარსებული, მაგრამ (ვაჭ სირცხვილო!) არც-კი შეუხედნიათ, რაა შიგ და რა არა, მჭადია თუ ლობია „ჩოთქია“ თუ „არშინი“. თუ ვინმე წარსულს წელს იწერდა გაზეთებს მხოლოდ იმ აზრით, რომ არავინ დამძრახოსო“...

გესმით? ის ვაჭარი, რომელიც შემდეგ წარმოდგენის ბილეთების სყიდვის შესახებ ეუბნება ბ. „გალიას“: „ერთ მანეთად ერთს ფუთს ლობიოს ვიყიდი და მთელს მარხვაში მეყოფაო“, თუ რომე იმიტომ იწერდა გაზეთს—„არ დამძრახონო.“ ეს „გალიას“ ლიდიკით თუ შეიძლება...

ნეტავი, რას მოასწავებს ბ. „გალიას“ ასეთი საქციელი? ნუ თუ ამის შემდეგ არ შეგვიძლიან მიმეგმართოთ იმას მისისავე სიტყვებით: თქვენ, ბ. „გალია“, თვითონ არ გიცოდნიათ, რა მოიპოვება ლანჩხუთის უფასო სამკითხველოში: მჭადია თუ ლობიო, „ჩოთოქია“ თუ „არშინი.“ ამისი თქმა მით უმეტეს შეგვიძლიან, რომ ბ-ნ „გალიას“ სიტყვით ჩვენს სამკითხველოს, მხოლოდ „ივერია“ და „კვალი“ ჰქონია—ეს ერთი.

მეორეც, იმისისავე სიტყვით, სამკითხველოში არავის შეუხედნია, მაშინ როდესაც, ჩვენდა სასიამოვნოდ, სამკითხველო თან-და-თან იზიდავს აქაურებს და, ასე წარმოიდგინეთ, მანდილოსნებსაც-კი მიაქვთ ჟურნალ-გაზეთები თუ ქართული წიგნაკები სახლში წასაკითხად. რომ ეს ასე არ იყოს, განა წარმოსადგენია ის უსიამოვნება, რომელიც აქაურებიდგან გვესმის, თუ რომელისმე პატივსადების მიზეზის გამო სამკითხველო დაიკეტა?

ლანჩხუთელი.

ᲬᲘᲠᲘᲚᲔᲑᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

«ივერიის» მე-31 №-ში კორესპონდენტი იყო დასტამბული დ. ლანჩხუთიდგან, რომლის ავტორიც იწერებოდა: ლანჩხუთისა და ამის ახლო სოფლის მცხოვრენი დიდს გაწყრეგებაში არიან ჰყოფას „ფოსტის განყოფილებისა“ უფროსის მიზეზით და ამ დაწესებულებას დანიშნულებისამებრ ხალხი კარ ჭსარ გებდოსო რასკვირეგდა, ეს კორესპონდენტია შემოსება მე. დარწმუნებული კარ, რომ კორესპონდენტს რაღაც პირადი უკმაყოფილება ჰქონ ჩემთან და ამნაირის უშეკრის ტიდის-წამებით უნდა ჩემს სამსახურსა და სასეფლ საზოგადოების წინაშეწუწეა მოსტხოს. კორესპონდენტი სწერს, ვითომ საბრალო ბეგუნაისთვის, რომელსაც რაღაც ამნაირი მოკლანის გასაგზავნად, დიდიდგან სიკამოდე მეტ-დეკანებიოს, სიკამოს-კი მეოქვაა: „ეს და ბეგან არის, ხეკ მოიტანეო“ და შორე ფიქრეგ ამეკე ბეს-ეთ ბეკმეტეგ-ბენოს, ესე რომ ეროთ ამნაირ გაგზავნასთვის ორი-სამი დღე გამეტდეს ბეგეხი. მეკეიარს, რანაირად მისტ თავის თავს ნუნა კორესპონდენტმა ამისთანა სიტრეის შოსხეთა. დაკარწმუნებ ბ-ნს კორესპონდენტს, რომ ამიზედ ნაკლებ არ შეტეკეკ ბეგდი და არა ნაკლებ ამისა დაახლოებულადა ჩემი გრძნობა ბეგეხების ცხოვრებასთან და აკ-კარგოთ. კარგადაც მესმის, თუ რა დასაკლეისა ბეგეხისა ანუ ოჯახის კეტისთვის, არა თუ ერთისა და ორის დღის ეატდენა, არამედ ორის სასთისტ-ეი.

თითქმის მეორე წელიწადი სრულდება, რაც ამ სიფოსტო განყოფილებაა დაარსდა და არ მახსოვს, რომ ვისმე რამე გასაგზავნი ამანათი მოეტანოს, ანუ მასაღები ჭქონოდეს და უკან გამებრუნებინოს.

უფალი „ეკ“ რომ სწერს ამისთანა შემთხვევები ხშირი არასო, რატომ არ დასასხვდა ერთი მაინც მთავანი, ვინ იყო ის ბეგეხი ან ანხაური, რომელმაც ამასთანა გაგზარეკა გამოსცდა ჩემის მიზეზით?

ახლა გასთხოვ ბ-ნს კორესპონდენტს, გამოაცხადოს თავისი ვინაობა, მამთითოოს ვინ იყო ის ბეგეხი ანუ ანხაური, რომელსაც ისე ასზიზღარად მოკეკეტი. წინასწარეკეს შემთხვევაში ამეკეებული ბეგეხი სამართლით მოკითხოდ ამისი გამოაშკარავება და ჩემის სახელის შეურაცხყოფის პასუხი ვითხოვო, რადგან ამ კორესპონდენტის შესახებ პასუხი უნდა უგო ჩემს უფროსს თანახმად მე 26 მუხ. ფოსტა-ტელეგრაფის წესდებისა.

ადმასრულებელი დანჩხუთის სიფოსტო განყოფილების უფროსის თანამდებობისა:

ივანე საბაშვილი.

12 თებერვალი.

დ. ლანჩხუთი.

ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘ

გორის ანასტასიის საქალებო პროგიმნაზიის შემოსავალ-გასავლისა 1894 წლისა.

შემოსავალი.

	მან.	კაპ.
1. მისის იმპერატორეგინის უმაღლესობისაგან დიდის მთავრინას დიდის ჰერცოგინას ანასტასია მიხეილის ასულისაგან . . .	100	»
2. მთავრობის პოსობია .	1000	»
3. ქ. გორის პოსობია .	1200	»
4. სწავლის ფული . .	3649	„
5. თ. ა. ა. ამილახვარისაგან . . .	50	»
6. გორის საზოგადო კრებისაგან. . . .	221	„
7. საქველ მოქმედო საზოგადოების წევრთაგან .	80	»
8. დუქნებიდგან შემოსული. . . .	30	„
9. ლატარია-ალეგრის შემოსავალი . . .	562	»
10. წარმოდგენებისა .	75	„
ჯამი . .	6967	„

გასავალი.

1. მასწავლებლებზედ . .	5068	„
2. სასწავლო სახელმძღვანელოებზედ . .	140	„
3. სასწავლებლის საოჯახო ხარჯზედ . . .	579	„
4. სამეშაო მასალასა და საკანცელარიო ხარჯზედ	105	„
5. მოსამსახურეებზედ .	444	„
6. სხვა-და-სხვა ხარჯზედ	130	„
ჯამი .	8,655	„

საპედაგოგო საბჭოს თავმჯდომარე დეისტვიტელნი სტატისკი სოვეტნაკ:

სტრელეკი.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

პირველი კერძო სამეურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, კარანცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილამობით:

ბ. ს. ნაგასარდიანი, 11—12 საათიმათ, ვისაც სპირს სნეულებანი: სახირურგიო, ვენერიული და სიფილისი.

ვ. მ. ჩიქოანი, 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

დ. გ. რუდგოგსკი, 10—11 საათ. სნეულებანი: შინაგანი, ბავშვებისა და დედათა სქესისა.

ექიმი მ. ტუროზოვიჩი. ქალი ს. 11—12 საათ. სნეულებანი: დედათა სქესისა.

ი. ფ. ბროტასეკიჩი. 12—1 საათ. სნეულებანი: ყურ-სა, ყელისა, ცხვირის და გულ-მკერდისა.

ს. ბ. კარაბეტიანცი, 1—1½, საათ. სნეულებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სალამოობით:

ს. გ. გურგო, 6—7 საათ. სნეულებანი: სიფილისი, ვენერიული, შინაგანი და კანისა.

ბ. ს. ნავასარდიანი, 7—7½, საათამდის.

ს. გ. გურგო. გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკროსკოპიულად შარდ, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.

რჩევა-დარიგების და რეცეფტის დაწერის ფასი ათი შაური; ფასი კონსილიუმის და ოპერაციებისათვის—მორიგებით. სამკურნალოს საწოლიც აქვს ავადმყოფთათვის.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინის ნავასარდიანი.

(857—1468)

მაქვს ფარჩაზედ დახატული თამარ დედოფლის სურათი ბალიშებისათვის, თითოეული ღირს 2 მანეთი, აგრეთვე ქართველების ყველა გამოჩენილის კაცის სურათი ამრეშუმის ცხვირსახოცზედ. თითო ღირს 60 კ.—1 მან. ხოლო წიგნში ჩასადებ ლენტებზედ დახატული 25 კ.—30 კ. თუ ჰსურს გამოიწეროს ვინმემ და ან გადაიხატოს, ამ იადრესით მომმართონ.

ვანქის ქუჩა № 7, სახლი მურადოვისა, ალექსანდრა რადინოვისას.

6—უფ.—1

„წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში ისყიდება

ᲞᲐᲜᲗᲔᲝᲜᲘ

ქართულის თეატრისა.

ᲨᲔᲜᲐᲬᲠᲘᲡ:

ᲘᲕᲘᲐᲜᲘ—ᲬᲝᲓᲔᲑᲘᲚᲘ 1 ᲛᲝᲥᲛᲔᲓ. Რ. ᲔᲠᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ.

ᲑᲔᲚᲔᲡ ᲝᲗᲐᲮᲨᲘ—ᲬᲝᲓᲔᲑᲘ. 1 ᲛᲝᲥ. ᲐᲮᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘᲐ—ᲬᲝᲓᲔᲑᲘ. 1 ᲛᲝᲥ.

ფასი 30 კაპ.

10—1

მსურს ვიყიდო მამული შუათანა ზომისა. ვსთხოვთ მამულის გამყიდველებს თავისი პირობები „ივერიის“ რედაქციაში წარმოადგენონ.

(3—1004—1)

ახლად გახსნილი

ᲗᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲗᲘᲗ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ

„ᲕᲚᲝᲠᲐ“

მიხეილის ქუჩა, № 159. ტელეფონი № 52.

მივიღეთ სულ ახალი თესლი ყვავილებისა და ბოსტნეულობისა.

კატალოგი მსურველთ დაუყოვნებლივ და უფასოდ გეგზავნებათ.

ადრესი წერილებისა და დეპეშებისათვის: ტფილისი, „ფლორა“.

(5—904—4)

ᲒᲕᲘᲜᲓᲐ ᲐᲒᲔᲜᲢᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲛᲒᲖᲐᲕᲘᲐᲜ ᲑᲘᲚᲔᲗᲔᲑᲘᲡ. გასასყიდად შესატან ფულის წვრილ-წვრილად გარდახდით და დაზღვევისათვის.

ადრესი იკითხეთ

Ი. Ა. ᲨᲘᲤᲘᲡ

ბანკის კანტორა.

ს. პეტერბურგი, გოროხოვაია, 13.

(3—863—2)

„წერა-კითხვის საზოგადოების“

ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ

ისყიდება შემდეგი წიგნები:

	მან.	კაპ.
ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა . .	„	40
ბუნების კარი ყდით ი. გოგებაშვილისა . . .	„	90
გეომეტრია II მ. ყიფიანისა	„	50
ვისრამიანი..	1	50
ახზულ. რ. ერისთავისა I	1	„
თხზულ. რ. ერისთავისა II	„	4
კოკორი, ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, სახლობაში სახმარებელი, ი. გოგებაშვილისა	„	10
კრიალოვის არაკები, თარგ. აკაკისა	„	30
იგივე მშვენიერის ყდით	„	80
მოთხრობანი ვაჟა-ფშაველასი.	„	30
შექსპირის დრამები ს. ყიფიანისა	„	20
სვეის გვირგვინი . . .	„	10
პატარა მოამბე II ალ. მირიანაშვილისა . . .	„	10
რობინზონ კრუზო, თარგ. ან. თუმანიშვილისა. .	„	30
ბუხი მგელი გ. წერეთლისა	„	15
ქილილა და დამანა . .	3	„
შალვას თავგადასავალი ცახელისა	„	15
მარიანი	„	10
წიოელი ფარანი, თარ. ანდრონიკაშვილისა . .	„	15
ხომლი, ანუ რჩეულთა ლექსთა კრება, ი. გოგებაშ.	„	30
სტატური ან. თუმანიშვილისა	„	10
კონა ი. გოგებაშვილისა .	„	50
კუნწულა, ანუ მოთხრობანი მოზრდილ ყრმათათვის ი. გოგებაშვილისა .	„	40
ლექსები ვახტ. ორბელიანისა	„	60

ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

შვიდთა ყრმათა ეფესელთა

თარგმნილი მ. ზარაძის მიერ

გამოცემა მ. ზარაძისა ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲢᲠᲘᲥᲝᲜᲘᲡ ფასი ერთი შაური

ᲘᲡᲧᲘᲓᲔᲑᲐ:

წერა-კითხვის გამავრცელებელისა, ქართველთა ამხანაგობისა, გრიკეროვის წიგნის მაღაზიაში და გამომცემელთავე სტამბაში.

ოზურგეთს. კ. თავაროთქილაძესთან.

სამტრედიაში. Თ. ᲒᲔᲚᲔᲪᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐᲜ.

ᲭᲣᲗᲐᲡᲨᲘ. წერეთლისა და ბეჟანიშვილის მაღაზიებში.

თელავში. ი. იმერლიშვილთან.

Дозволено цензурою, Тифлисъ 17-го Февраля 1895 г. სტამბა Ვ. ᲖᲐᲠᲐᲫᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲐᲛᲮᲜᲘᲒᲝᲑᲘᲡ რედაქტორ-გამომცემელი ᲘᲚᲘᲐ ᲗᲐᲕᲐᲕᲐᲫᲔ.